

Vi använder nästan 800 miljoner plastbärkassar i Sverige varje år. Detta leder till olika typer av miljöproblem; Plast är ofta tillverkad av petroleum och alltså en ändlig resurs. 90 procent av kassarna används endast en gång och bara någon enstaka procent återvinns. De allra flesta kassarna hamnar i soporna och bränns. De bidrar på så sätt till den globala uppvärmningen. Många kassar hamnar i naturen och näringskedjorna där de kan leva vidare i hundratals år.

För att minska miljöproblemen har man i flera länder infört regler och även förbud mot kassar av plast. Inom EU har man beslutat att förbrukningen av plastkassar ska halveras till 2025.

Den svenska regeringen utfärdade i december 2016 en förordning om plastbärkassar. Den innebär att från 1 juni 2017 måste alla som tillhandahåller plastkassar till konsumenter informera om kassarnas miljöpåverkan och om fördelarna med andra alternativ. Målet är att vi 2025 ska använda högst 40 kassar per person och år. Det innebär att vi ska minska förbrukningen med mer än hälften jämfört med idag. Det finns olika tankar om hur det ska gå till – kanske har ni fler idéer?

Prishöjning eller pant?

Naturvårdsverket har föreslagit en prishöjning på plastkassarna till 5 kr. Enligt en undersökning av Håll Sverige Rent är 64 procent av befolkningen positiva till det förslaget.

För ett år sedan började klädkedjan Indiska ta betalt för plastpåsar. Åtgången har minskat men det finns ännu så länge inga siffror på hur mycket.

När Systembolaget började ta betalt för kassarna i början av 90-talet minskade förbrukningen med nästan 50 procent.

Företaget Panta Påsen har startat ett pantsystem för plastkassar. Än så länge är det bara en butik som anslutit sig.

I livsmedelsaffärerna är bärkassarna oftast förnybara och tillverkade av sockerrör eller majs. De kan också vara gjorda av återvunnen plast. Plastkassarna i detaljhandeln är oftast inte lika miljövänliga.

Finns det alternativ?

Konsumentföreningen Stockholm har gjort en sammanställning över olika alternativ till plastkassar.

De konstaterar att kassarnas miljöpåverkan beror på både vilket material de är tillverkade av och hur många gånger de återanvänds. En vanlig plastkasse blir bättre ur miljösynpunkt ju fler gånger den används.

En bomullskasse är resurskrävande att tillverka och behöver användas minst 130 gånger för att påverka miljön lika lite/mycket som en sockerrör-plastkasse. FN har kommit fram till att en tygkasse kan spara upp till sex plastkassar i veckan, alltså runt 300 på ett år.

I så fall har tygkassen betalat sig miljömässigt på ett halvår. Ekonomiskt betalar den sig mycket snabbare.

Under allmänna kursernas ”skapardag” i måndags fick alla kursdeltagare möjlighet att sy sin egen tygkasse av återanvända textilier, bl.a. gamla gardiner och lakan.

Det blev många fina och färgglada kassar som kommer att belasta miljön betydligt mindre än kassar av nytt bomullstyg! Lägg den gärna i fickan eller väskan så kan du tacka nej till plastkassar!

Den 20 februari hade SVT Nyheter ett inslag som belyser problemen med plastkassar i olika länder: <http://www.svt.se/nyheter/utrikes/plastpasen-har-hamnat-i-skamvran>

Foto: Romana Klee, Flickr. CC BY-SA 2.0. <https://flic.kr/p/87suna>

Källor:

- Allt du (inte) vill veta om plast, Naturvårdsverket, 2014
http://www.naturskyddsforeningen.se/sites/default/files/dokument-media/rapporter/Plastrapporten_hela.pdf
- Förordning (2016:1041) om plastbärkassar, Regeringen, 2016
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20161041-om-plastbarkassar_sfs-2016-1041
- Indiska har tagit betalt för plastpåsar i ett år – så har det gått, Aktuell hållbarhet, 2016
<http://www.aktuellhallbarhet.se/indiska-har-tagit-betalt-for-plastpasar-i-ett-ar-sa-har-det-gatt/>
- Nu kommer den första pantlösningen för plastpåsar, Aktuell Hållbarhet, 2016
<http://www.aktuellhallbarhet.se/nu-kommer-den-forsta-pantlosningen-plastpasar/>
- Svenskar vill se rejält höjda priser på plastpåsar, Aktuell hållbarhet, 2016
<http://www.aktuellhallbarhet.se/svenskar-vill-se-rejalt-hojda-priser-pa-plastpasar/>
- Vilken bärkasse är minst dålig för miljön, Konsumentföreningen Stockholm, 2016
http://www.konsumentforeningenstockholm.se/Global/Konsument%20och%20Milj%c3%b6/Rapporter/160125_KfS_Kasserapport_OK%20-%20kopia23%20juni2016.pdf